

NÓGRÁDI

Nógrádmegye
demokratikus
hetilapja.

UJSÁG

300 vagon vetőmag

Nógrádmegye aszálykárosultjainak

- 1500 nő utazása az Őszi Vasárra
- Őszi riportok Zagyvapálfalváról
- 10.000 kötetes könyvtár Salgótarjánban.
- Rendelet a traktorok üzembehelyezésére.

II. évfolyam. 38. szám.

Egyes szám ára: 40 fillér.

Salgótarján, 1947. szeptember 21

Abszolút többséggel Nagy Imre elvtársat választották az új Ház elnökévé

Bizonytalan időre elnapolták az országgyűlést

Kedden 372 képviselő jelenlétében összehívta az országgyűlést. A Magyar Kommunista Párt 100 főre megnövekedett képviselőcsoportja már nem fér a szélsőbaloldali padraokba, mintegy 30 képviselőnek a következő oszlophoz jutott hely.

Ünnepélyes hangulatban hallgatta végig a Ház Tildy Zoltán köztársasági elnök megnyitó szavát.

— Az országgyűlésnek mielőbb meg kell alakítania a magyar demokrácia munkaképes és tetterős kormányát — mondotta.

Az előzői megnyitó után került sor az országgyűlés tisztségviselőinek megválasztására. A Pfeiffer párt első jobboldali obstrukciós kísérlete a házelnök megválasztásánál csúfos kudarcba fulladt. A koalíciós pártok egyhangúan Nagy Imre elvtársat, a földosztó minisztert jelölték házelnöknek, mire Pfeiffer csoportja kiáltozni kezdett és Vándor Ferenc Pfeifferista képviselő, Nagy Ferenc régi barátjának, a közismert fasiztamesternak kivánságára elrendelték a névszerinti titkos szavazást. A szavazásból

232 szavazat abszolút több

séggel Nagy Imre elvtársat választotta ki győztesen, míg Szabó Árpád kisgazdapárti képviselőre csupán 120 szavazat esett.

— Minden percünket töltsük ki az alkotó munka. Legyünk méltók tekintetben a barázdák, a gyárak és a haladó szellem munkásságához, vegyünk példát tőlük a munkára — mondotta Nagy Imre elvtárs székfoglaló beszédében.

Örökdíul fogok azon, hogy a Ház tekintélyén, a demokráciánkon, köztársasági államformánkon senki csorbát ne ojtson.

Ennek keretében a szólásszabadságnak vigyázó óra lesz. Igérem, hogy hű fia leszek a hazának és önzetlen becsületes szolgálója a magyar népnek — fejezte be beszédét Nagy Imre elvtárs.

A Pfeiffer párt csúfos kudarc után már nem került sor további obstrukciónak és a Ház többi tisztségviselőit közfelkiáltással választották meg.

Megválasztották a bizottságokat

Szerdán került sor az országgyű-

lés bizottsági tagjainak megválasztására. Összesen 20 bizottságot választottak teljesen egyhangúan és mindegyik bizottságban helyet kaptak az ellenzék és a koalíción kívül álló pártok képviselői is.

Hétfőn délután 5 órakor életbelépett a békeszerződés

Hétfőn délután 5 órakor letétbe helyezték Moszkvában a magyar, román és bolgár békeszerződés okmányait. Ezzel Magyarország hozzájárult szuverénitásához. A béke hivatalos kezdetének pillanatát országsszerte harangzugással ünnepelték. Tildy Zoltán, a Magyar Köztársaság elnöke a harangzugás után szöveget intézett a magyar néphez.

A béke életbelépésének következménye, hogy a Szövetséges Ellenőrző Bizottságok felszólának és a megállított csapatok 90 napon belül kivonulnak Magyarországról és a többi megszállott országokból. A békeszerződés pontjainak betartását a Szovjetuniónak, Nagybritanniának és az Egyesült Áll-

A 36 tagú politikai bizottságban Erdő Mihály, Farkas Mihály, Gerő Ernő, Kádár János, Kossa István, Orbán László, Rajk László, Rákosi Mátyás és Révai József elvtársak képviselik az MKP-t.

Választókerületünk képviselői közül Oczel János elvtársat az alkotmányügyi és közigazgatási bizottságba, Pothornyik József elvtársat a honvédelmi bizottságba, Sulyán György elvtársat pedig a házszabályrevíziós bizottságba választották be. A választás megtörténte után az országgyűlés bizonytalan időre elnapolták.

mok köveleiből alakult bizottság másfél évig még ellenőrizni fogja. Ausztria további megszállása miatt a békeszerződés értelmében az ottani szovjet megszálló csapatok utánpótlásának biztosítására a Szovjetuniónak joga van 5 ezer főnyi katonaságot az utvonalon elhelyezni, ezek ellátási költségeit azonban a Szovjetunió fedezi.

A békeszerződés 65 ezer főnyi szárazföldi magyar katonaság felállítását engedélyezi. 90 repülőgépnél lehet 5 ezer főnyi személyzettel. Nem tarthatunk be ubázógépet, nem gyárthatunk atombombát és nem folytathatunk ilyen irányú kísérletet. Nem lehet több hadi anyagunk, mint amennyi a 65 ezer főnyi hadsereg ellátásához elegendő.

Munkába kell állítani a traktorokat A GF intézkedése az őszi szántás biztosítására

Az őszi szántási munkák biztosítása érdekében a Gazdasági Főtanács elrendelte, hogy a traktorokat szántásra teljes létszámban be kell állítani. Azokat a traktortulajdonosokat, akik nem tesznek elegendő szántási kötelezettségüknek, börtönbüntetésre ítélik és traktorukat elkobozzák. Aki viszont többet szántanak fel, mint amennyit a rendelet előír, jutalmat kapnak.

Az üzemképtelen traktorok üzembehelyezésére és az alkatrészek pótlására a Gazdasági Főtanács 2 millió forint bankhitelt folyósított. Ezen kívül szántási hitelként 12 millió forint hitelkeretet nyitott a GF azoknak a gazdáknak, akik hiányos gazdasági felszerelésükkel, vagy igavonó hiánya miatt nem tudják megmunkálni földjeiket. Szántási hitelt azonban az idén csak az kap, aki a tavalyi szántási hitelt visszafizette.

Kivételt csak azok az aszálysújtotta gazdák képeznek, akiknek termés átlaga a 3—4 mázsan alul van.

A szántási üzemanyagellátás biz-

tosítására 18 ezer tonna üzemanyagot adó- és kincstári árrészesedés mentesen bocsátják a gazdatiszadalom rendelkezésére.

Szüreti mulatságokat rendeznek az MKP szervezetek. Szept. 21-én a bányakaszinóban a salgótarjáni pártszervezet, szombaton az üveggyári pártszervezet rendez szüreti mulatságot. Baglyasalján, Raunkán és Vizválystón szintén rendeznek szüreti mulatságokat.

Akik bennünket az országgyűlésben képviselenek

A Szabad Nép szerdai számában közölte az MKP 100 tagú képviselőcsoportjának végleges névsorát. A Magyar Kommunista Pártot:

Oczel János szobafestő, Salgótarján

Sulyán György cipész, Eger

Hermann Ferenc bányász, Salgótarján

Csillik József földműves, Tiszánána

Pothornyik József bányász, a bányász szakszervezet titkára, Baglyasalja

Szomolyai Agostonné földm. UFOSz alelnök, Sirok.

Kádár János elvtárs, aki választókerületünk listavezetője volt, nagybudapesti mandátumát tartotta meg és az itteni mandátumáról lemondott. Kádár elvtárs, aki emellett, hogy főtitkárhelyettes, a nagybudapesti pártbizottság titkára is közölte Oczel elvtársal, hogy lemondása ellenére talán még többet fog választókerületünkben

tartózkodni, mint azt eddig tette és ha ideje megengedi, Nógrádmegye falvaiba és bányászközségeibe jön, hogy foglalkozzék a dolgozók problémáival.

Miklósné János elvtárs a heves-megyei parasztszervezet, Szomolyai Agostonné javára mondott le mandátumáról.

Gazdasági tanácsadó

Helyes trágyázás —
több termés

Talajunk termőereje nagyon legyengült. Erejét növelni csak a helyes talajműveléssel és trágyázással tudjuk. A helyes trágyázás is csak akkor érezteti hatását, ha teljes értékű, jól kezelt istállótrágyát adunk a talajba.

A trágya legyen jól érett, hogy szinte kenni lehessen. A teljesen kiszáradt trágya nem ér többet, mint a szalma.

Tavasszal egyáltalán ne trágyázzunk, mert abból a legtöbb tápanyag elvesz, vagy csak akkor érezteti hatását, amikor a növénynek az már nem kell. A trágyahordás ideje a nyár és ősz. Nyáron a learatott földre és ősszel a vetés alá. Mindkét időben szántunk alá azonban, ha azt akarjuk, hogy annak minden értéke a leendő növény javára a földbe és ne a levegőbe kerüljön, vagy túlmélyen a növény alá. Az egyik nap kihordott trágyát másnap szántunk alá és így kellő mélységbe juttatva biztosítsuk a trágya tápanyagának tárolását.

Legjobb a kociról széttergetni és alászántani. A kupacokban hagyott trágya sokszor betekint ott áll, kiszárad és sok kártékony rovar abba rakja petéit, hogy aztán a kikelt növényeket pusztítsa. Ugyancsak kiszáll és ellátna a kupacokban hagyott trágyából a tápanyag egy része, a többi pedig a nap kiszáritja és elértéktelenedik.

A műtrágya helyes alkalmazása nagyban segíti a többtermelés elérését. De csak akkor, ha azt nem szórjuk ki a földre, hanem a vetés alkalmával a maggal egyszerre és sorba. Így módon feleannyi műtrágya kell, azaz holdanként 60 kiló, míg a kézzel szórásnál 100-120 kiló.

A buza
legjobb előveteménye az
őszi búkköny

Legtöbbször nem válogatjuk meg helyesen a terület forgóját és egyes növények előveteményét. Így a buza nem szereti a frissen trágyázott földet. Meghálálja azonban a helyes előveteményt. Legjobb a szőszös és pannonbúkköny egyenlő arányú keveréke, ami közé esetleg kevés rozsot, vagy őszi őrpet, huzát keverünk tartónövénynek. Ubbiak a búkköny mennyiség tízedrészét tehetik.

A szőszös- és pannonbúkköny keverék hatásakarmánynövény, amely korán és duvan fejlődik, jó takarmányt biztosít. Májusban már lekasálható és bőven nyújt időt a buza őszi vetésére a talaj helyes előkészítésére, a legalább kétszeri, de háromszori szántásra is. A buza vagy rozs az így előkészített talajban igen hálás.

Ha csak takarmánynövénynek vetjük az őszi búkkönyt, a korai kaszálásból eredő előnyt is jól ki tudjuk használni, mert a májusban lekasált földbe még vigan vethetünk akár 90 napos, vagy más tengerit, esetleg a helyi viszonyoknak megfelelő más növényt.

Jó időjárás mellett a szőszös és pannonbúkkönykeverékből rend rendet ér és nehezen száradhat meg a szénája, olyan bő termést hoz. Az Alföldön, főleg a gazdasági iskolákban és mintaföldjeiken régen kipróbált és ajánlott növény, jó takarmány. Szarvasmarha és jó egyaránt szereti.

Zagyvapálfalván

az üvegyárban újra begyújtják a kemencét,
vigyáznak a munkások
egészségére és komoly
intézkedésekkel emelik a
dolgozók jólétét

Két és fél millió négyzetméter táblauveget gyártottak a felszabadulás óta a zagyvapálfalvai üvegyárban. Ennek 80 százaléka ablaküveg volt, a többi kirakatüveg, vagy a MÁV vonat-ablakaira való üveg.

Hat hete áll az üvegyártás. Javították és átépítették a kemencét, mert a 10 hónapos üzem alatt a kemence kővei elkoptak. Október 1-e körül azonban újra megindult a gyártás és naponta körülbelül 12 ezer négyzetméter üveget fognak gyártani az elmúlt üzem napi 10 ezer négyzetméterével szemben. Ez a mennyiség az 1938-as termelési átlagnál 50 százalékkal több, mert az utolsó békeévben csak napi 8 ezer négyzetmétert gyártottak.

A kemence begyújtásakor a munkások egészségét már egy új találmány fogja óvni. Ferjancsik Lajos vegyész elmesz szerkezettel lehetőséget, hogy az üvegyártáshoz használt kvarchomokot a mosással együtt meg is szűrik és ezzel üveggyártásra alkalmassá tegyék. Az új megoldással elkerüljük, hogy a munkások a száraz homokot szűrik és a szerte szálló homoktól megkapják szilikózis nevű betegséget. Bővebben nem nyilatkoznak a megoldásról, mert Ferjancsik Lajos szerkezetének szabadalmaztatása most van folyamatban.

Az üzemi bizottság Tauber igazgatóval karöltve dolgozik a termelés fokozása mellett a munkások egészségvédelmének és fokozott jólétének biztosításán is. Tauber igazgató a legkisebb kérdésben is rendelkezésre áll a munkásoknak. A gyerekek iskoláztatásától kezdve a betegség okozta gondok enyhítéséig mindenféle bajukban szívesen segít a dolgozónak. Az üzemi felújító csoportokat üzemanyaggal és gyakran ingyen ablaküveggel látja el és így közvetve a falu nepe is érzi támogatását.

Nemrég állították fel a napközi otthonot, ahol 40—50 gyermek nyáron pontot elhelyezést. Az üzemvédő rendezéssel állandóan korszerűsítik. Lehetővé tették a munkások nyaralását.

A 3 éves terv során a termelés 15—18 százalékos további fokozása mellett tervezték a műhelyek naggyobbitását és modernizálását, a javított üzemelésre új gépek beszerzését. Minden évben új kétemeletes munkáslakóházat kívánnak építtetni, amelyben 12 család kaphat fűdőszobát, vízvezetékkel ellátott lakást. Strandfürdő építését is tervbe vette az üzemi bizottság. Jövőre pedig a kiváló munkásokat Jugoszláviába szeretnék küldeni nyaralni. A messzebbi lakodolgozók beszállítására autóbuszt fognak beszerezni, hogy az eddigi teherautó helyett kényelmesebb járművön juthassanak munkahelyükre a dolgozók.

Ingatlanos gépjárművezetői tanfolyamot indítottak nemrég a munkások részére, amelynek egyik előadója az ü. b. elnök Ivánfi István. Jövőre pedig vegyészeti szakra előkészítő tanfolyamot akarnak indítani, amelynek előadója Korányi György vegyész mérnök lesz.

A zagyvapálfalvai üvegyárban a termelés növelése mellett súlyt helyeznek a dolgozók szociális jólétének fokozására is. És ez így van rendjén.

tarthatatlan állapotok vannak a MÁSz központi
gépműhelyében

16 nap alatt 18 kocsi érkezett javításra a MÁSz zagyvapálfalvai központi gépműhelyének telepére. Az ország különböző pontjairól, Borsodból, Gyöngyösről, Budapestről is ide hozták a javítani való teherautókat, mert ez a MÁSz legjobban felszerelt javító-műhelye.

Nem volt könnyű munka, míg elérték, hogy 14 esztérgapad, 4 marópad, 2 hosszvágógép, 2 shepping és 2 prés dolgozzon az üzemben. A németek csufos futóruka előtt az egész üzemet megbénították, az orsokat, kosbakokat elvitték és csak egy esztérgapadot és egy marót sikerült előlük megmenteni. Ezekkel kezdtek meg a munkát. Ezt nappalra téve dolgoztak a Vörös Hadseregnek, rendbehozták a környékbeli malomokat, elvégezték az üvegyár szerelő munkáit, traktorokat javítottak, az acégyár részére dolgoztak és természetesen rendbehozták a hőenergiaüzemeket, köztük saját műhelyüket is.

Ma már az egyik esztérgapadon Baranyai János új, saját konstrukciójú sebességváltója van felszerelve, amivel elérték, hogy minden gépet külön meghajtásra építhessenek át és feleslegessé tették a transzmissziókat.

A munkafegyverem kitűnő. Nem csoda, a 305 régi munkás közül 280 kommunista és az újonnan felvett 100 munkás között is sok az MKP tag. A felszerelés ma — hála a műhelymesterek ötleteességének és munkakészségének — jobb mint 1938-ban volt és így a termelés is jobb.

A termelés körül nincsenek bajok. Tarthatatlan állapotok uralkodnak azonban a műhelyek egészségügyi berendezéséről.

Hosszú időn keresztül a közörszűk vályuárok között, bűzös vízben mosták a kezüket a munkások. Nem sokat változott a helyzet. Felszerelték másfél méteres pleh vályukat, amiben 25 ember moshatja olajos kezét. Nem csoda, ha az olaj beleszárad a kezükbe. Öltözőfülkék, szekrények nincsenek és a munkások ruhadarabjai szögön, vagy hajlított drótdarabokon lógnak a gépek mellett. A hajlószijakról leszálló olajos por hamar széleszi a rákaszott ruhákat. Szekrények építésére állítólag nem tudnak faanyagot szerezni, de egyesek részére nemrég építettek disznóliakat.

Elhanyagolt piszkos lak a W. C. A munkások nem tudnak ráújni, mert soha nem takarítják. Nem is beszélve arról, hogy vélen hideg — ajtó, ablak hiányában — szabadon járja a szél és a munkások egészségét veszélyezteti. A tisztviselők részére van angol W. C., a munkások részére nincs.

Az üzemevezetők az üzemi bizottságot nem nézik jó szemmel és így keznek az igazi feladatától eltérő célokra felhasználni. Rozgonyi Emil ü. b. elnök rendszerint anyagi igénylések után szaladgál Pesten, ami az üzemevezetők kötelessége volna. Az üzem — részben a mulasztások miatt — súlyos szerszám és anyaghiánnyal küzd, ami a munkások termelését és így a keresetét is károsan befolyásolja.

A MÁSz zagyvapálfalvai központi gépműhelyében a fokozódó termelés ellenére elhanyagolják a munkások egészségét és jólétét szolgáló intézkedéseket, gáncsoliák az üzemi bizottságot és a bizalmi munkáját.

Rendjén van ez így?

10.000 kötetes könyvtár
nyílik Salgótarjánban

Szerdán megjelent Blunár Sándor elvtársnál Kraftsik János, Nagyménegye szabadművelődési leigyezője és bejelentette hogy a kultuszminisztérium 10.000 kötetes könyvtárát adományozott Salgótarján városnak. 11 városban létezik a kultuszminisztérium hasonló könyvtárakat.

A városnak a könyvtár létesítéséhez három 5x5 méteres helyiséggel kell hozzájárulnia. A szükséges pénzt pedig a társadalom áldozatkészségéből kell előteremteni. A könyvtár előreláthatóan november 1-ére nyílik meg.

Régi vágya Salgótarján közönségének egy komoly irodalmi értékkel rendelkező könyvtár létesítése. A múltban a Horthy-rendszer népielene kultúrpolitikája nem törődött a tömegek magasabb kulturális igényeivel és elvárta, hogy értékes olvasmányok hiányában üzleti mohóságból létrehozott magánkönyvtárak selejtes pohyvájával tömjen tele az olvasni vágyók fejét. A demokratikus kultúrpolitika nagy súlyt helyez a dolgozók irodalmi nevelésére és ennek a politikának egyik eredménye városunkban a most létesülő 10.000 kötetes könyvtár.

MEGHÍVÓ.

A „Salgótarjáni Iparmedence Beszervező és Elosztó Népi Szövetkezet” 1947. szeptember 21-én délelőtt 10 órakor, Salgótarjánban a Városháza tanácstermében

évi rendes közgyűlést
tart.

Határozatképtelenség esetén az újabb közgyűlés a fent megjelölt helyen és időben 1947. szeptember 28-án lesz megtartva.

Az igazgatóság felhívja a szövetkezet tagjait, hogy az évi rendes közgyűlésen pontosan megjelenni szíveskedjenek.

Tárgysorozati

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelőbizottságnak az évi mérleg és eredménykimutatásra vonatkozó jelentése.
3. 1947. évi január 1-én nyitómérleg megállapítása.
4. Az évi mérleg és eredménykimutatás jóváhagyása.
5. Határozat a felesleg felosztásáról.
6. Az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése.
7. Az üresedésben levő 1 igazgatósági és 1 felügyelőbizottsági tag helyére választás.
8. Az új szövetkezeti törvény alapján elkészített új alapszabályok tárgyalása és elfogadása.

Indítványok.

Az üzletév mérlegét és eredménykimutatását, az igazgatóság évi jelentését és a felügyelőbizottságnak a mérlegre vonatkozó jelentését 1947. szept. 12-ől a közgyűlés napjáig a szövetkezet hivatalos helyiségében Salgótarjánban, Városháza földszint 3. szám alatt reggel 8 órától délután 2 óráig lehet megtekinteni.

A közgyűlés akkor határozatképes, ha azon a tagoknak több mint fele jelen van. A közgyűlésen minden tagnak egy szavazata van. Szavazni személyesen, vagy meghatalmazott útján lehet. Meghatalmazott csak szövetkezeti tag lehet. Egy tag csak egy tagot képviselhet.

Salgótarján, 1947. szept. 12.

Igazgatóság.

Hogyan tűnt el a bányi-tóban másfél vagon kukorica?

A tó a földművelésszövetkezeté lett — a kár a kincstáré

Augusztus 10-i számunkban megírtuk, hogyan akarták egyes helyi reakciós erők a földművelésügyi minisztérium bizonyos köreinek támogatásával a bányi földművelésszövetkezetet az üdülőhelyül szolgáló tó jogos tulajdonától elűzni. Azóta az Országos Földbirtokrendező Tanács — részben cikkünk hatására — pontot tett a vita végére: a szövetkezetnek ítélte a tavat és a telekkönyvezés is megtörtént.

Ki felelős érte?

Mint megírtuk, a MALLERD halastóvá alakította át a tavat és abba a hévígi pihenőre érkező pesti és pestbörnyéki dolgozók bosszúságára a

halak etetésére különböző büzös állati testrészeket dobált. Emiatt a tó vize gyakran élvezhetetlen volt. Azt is megírtuk, hogy az erdőhivatal felépése megakadályozta a földművelésszövetkezetet abban, hogy a súlyos áldozatokkal részben már felépített strandfürdőt hasznosítsa, valamint hogy az építkezést befejezze. Mindezekért valakinek felelnie kell és a földművelésszövetkezet kárát — a földművelésügyi minisztérium és az erdőhivatal reakciós köreinek jóvoltából — az állam fogja megfizetni. Történtek azonban az állam és a köz érdeke szempontjából a bányi tó körül súlyosabb visszaélések is.

nem tett. Érdekes az is, hogy halászati engedélyeket nem adtak ki, mivel a tó tulajdonjoga „vltás” volt, ezzel szemben többen jóhiszeműen (főleg pesti nyaralók) az erdőhivatal személyzetének szóbeli engedélye alapján halásztak. Alapos a gyanú, hogy ezt nem ingyen tették, mivel ezek a jóhiszemű halászok is kifogták a növények pontyokat, ezt pedig az erdőhivatal — ha a kincstár érdekeivel törődik — nem tűrhette volna.

Tény az is, hogy az erdőhivatal személyzete sem vett meg a halpaprikást, csak az a kérdés, hogy az elfogyasztott hal árát az állam pénztárába befizetik-e?

Mindezek után némi hitelt kell adnunk azoknak a kósa híreknek, hogy az erdőhivatal kukoricáján nem csak a halak bízna.

Fel kell végül tennünk a kérdést: Szakady erdőmérnök ur, aki jelenleg a romhányi erdőhivatalt vezeti és a IX. kerületi osztályba sorozott állami tisztviselő, miből tud korsist, szakácsnőt és szobalányt tartani?

A feleltes batóságoknak egy kötelességük van: felül kell vizsgálni a romhányi erdőhivatalnak a bányi halastóval kapcsolatos elszámolásait és Szakady erdőmérnök ur nagyuri életmódjának jövedelmi forrásait — A köz pénzével való takarékoskodás az erdőhivataloknál is kötelező!

Elszámoltatják a földadóval hátralékban levő gazdákat

A legújabb kormányrendelet kötelezővé teszi azoknak a gazdáknak az elszámoltatását, akik szeptember 15-ig a kirótt földadót fizetésre alkalmas terményben nem egyenlítették ki. Az elszámoltatást 3 tagú bizottság végzi a cseplési eredmény, annak hiányossága esetén pedig becslés alapján.

A földadó fizetésének elmulasztása miatt bírság is kiróható. A rendelet szerint a bírság a földadó tartozására kivetett minden kiló buza után 1 forint, amelyet közadók módjára hajtának be.

örömmel figyelt fel a demokrácia és szabadság eme igazi megnyilvánulására.

A vásár ezer látogatója magával ragadta az asszonyokat, akiknek java-részt még sohasem volt hasonló eleményben részük. A magyar ipar műszületésének csodája a leggyorsabb asszonyt is bűbábulatba ejtette. Kakuk Ferencné vizelést asszony is soha elgyönyörködött a szép textilanyagokban, csak amikor az árát leírta, akkor lett szomorú. Ha az egész évt keresetünket itt köntenek el, akkor se vásároltunk volna még sokat — mondotta paraszton hargon.

A sok látogató megismerésében elfáradt bányászasszonyokat a budapesti Nemzeti Segély Iztetes tal pörköltre és egy pohár sörre látta vendégül, majd a délután részben az Angol Parkban, részben a város egyéb nevezetességeinek megtekintésével töltötték.

Este 7-kor elcsigázottan és még vidám hangulatban ültek fel a hazafelé induló vonatra. Torják Vincéné bájosan jegyezte meg:

„Az egész napomat az szomorította el, hogy nem láthattuk azt, akil annyira szeretünk volna majd annyian látni: Rákosi Matyás elvtársat!”

Előlegeket kell fizetni a vagyon- és vagyonszaporulati dézsmára

Az egyszerű vagyondézsmáról és az egyszerű vagyonszaporulati dézsmáról szóló 10.130/1947 sz. kormányrendelet és az annak végrehajtása tárgyában kiadott 183100/1947 VII. pénzügyminiszeri rendelet alapján 1947 október 15-ig a hivatalos nyomatványok felhasználásával az erre kötelezettek kötelesek bevételeiket beadni.

Aki megszabott határidőn belül bevételeit nem adja be, az a terhére megállapított vagyondézsmára, valamint vagyonszaporulati dézsmára 10 százalékát ha pedig a bevételek beadására, vagy a bevételek hiányának pótlására hozzá intézett felhívásnak a kitűzött határidőn belül nem tesz eleget, a megállapított dézsmának 25 százalékát fizeti bírság fejében.

Aki a bevételeiben valótlan nyilatkozatot tesz, adócsalást követ el és szabadságvesztés büntetéssel, valamint pénzbüntetéssel sújtják.

A bevételek alapján a dézsma kivetéséig előlegeket kell fizetni. Az előleg a hó első napján egy összegben esedékes és a hónap 15-ig a községi előirányzatoknál (városi adóhivataloknál) pótlékmentesen fizethető. Az augusztus hóra járó előleg szeptember-december hónapokban 4 egyenlő részletben kamatmentesen lehet befizetni.

A Lánchíd javára hétfőn és kedden folytatott gyűlés mintegy 1 millió forint eredménnyel zárult. Az áldozatkészség a közönség minden rétegében nagy volt. A Lánchíd uniáépítésének költsége 30 millió forintot tesz ki. Mivel az állam ennek az összegnek csak a felét tudja előteremteni, tehát még nagyobb mértékben is igénybe fogja venni a társadalom segítő készségét.

Békebeli minőségű

likőrök ismét kaphatók

„SALGÓ,”

likőr és rumgyárban

Salgótarján.

Kísérletezés a haltenyésztéssel a közel-látás kárára!

A tavat látogató közönségnek a nyár folyamán feltűnt, hogy délután 3 óra tájban deregnyén 5—6 személy ezei körül méltóságteljesen a tavat és az erre kijelölt helyeken mintegy 15 kis lapátnyi kukoricadarárt szór a tóba. A kíváncsiságok megtudták, hogy ez a halak etetésére szolgál. Az erdőhivatal erre a célra 160 mázsza szemes tengerit utaltatott ki mázsánként közel 200 forintos áron. Ebből — saját kimutatásuk szerint — naponta 30 kiló darát helyeztek el a tóban. Az olvasó keprelderejére bizzuk, hogy a napi 15 kis lapátnyi kukoricadara kiteszi-e a kimutatásba felvett 30 kilogrammot. Azt hisszük, nem kell nagy képzelőerő annak megállapítására, hogy a kukorica hová jutott.

Minden tisztességes embernek öklöbe szorul a keze, ha arra gondol, hogy mikor 7 nórádmegyei járásban alig lehetne egy vagon kukoricát össze-szedni és a sertést nincs mivel hizlalni, akkor a földművelésügyi minisztérium halakkal való kísérletezésre használ el 40 sertés hizlalására elegendő kukoricát. Bar tudjuk, hogy a ponty kiváló csemege és fontos népelemezsi cikk, de hasznosítani a haltenyésztet csak évek múlva lehetett volna, ugyanakkor pedig a bányászok és az üzemek nehéz testi munkásai, de maga a parasztág is nélkülözni kénytelen a sertéshúst és zsírt, mert nincs elég kukorica a hizlalásukra. Még jobban öklöbbszorul a kéz, ha megtudjuk, hogy a bányi halastóból egy ponty sem fog kerülni a munkásember asztalára.

Hal és kukorica — panama!

A haltenyésztés a bányi tóban nemcsak egy kiváló fűrdőhely tönkreteletét és a közel-látásra szolgáló javak pazarlását jelentette. Van annak egy kis panama szaga is!

A halastó halállományát az üzem terv szerint az év végén kellene elkerdeni kifogni és értékesíteni. Ettől a fáradságos munkától azonban az orvhalászok megkímélték az erdőfelügye-

lőseget. Éjjel nappal állandóan nagy számban halásznak az orvhalászok és a 40 dekás növények pontyokat, amit a tisztességes halász visszacserezt, a környező falvakban árulják kilonként 4 forintért.

Még érdekesebb, hogy az erdőhivatal — köztudomás szerint — az illetékes rendőrhatalósághoz egyetlen feljelentést

„Életemben először juthattam Budapestre”

1500 nő látogatása Gerő miniszter segítségével az Őszi Vásáron

Irgatott hangulatban gyülekeztek a hajnali vonat indulásakor vasárnap Salgótarján és környékének bányász asszonyai, az acélgyári, üvegyári, gépgyári dolgozó nők és a munkások feleségei, leányai, hogy megtekintsék Budapestet és az Őszi Vásárt. Gerő Ernő miniszter elvtárs jóvoltából 1500 asszony utazott kedvezményes áron a szalgótarjáni szénmedencéből Budapestre. Színes népviseletben jöttek a bányai, nemti i, bárnai, vizslási menyecskék és énekeltek a maguk igazi nép dalait.

Végigmentem kis Nemtiben

Zsinoros a szoknyám

Szembe jött rám a szeretőm

Nevetve szolt hozzám.

Régi ma' mondtam barna legény

Keress mást magadnak,

Engem pedig ne csalogass.

Ne tarts galambodnak — énekeltek, majd ujjakkal öccsantant: de szeretnek, de szeretnek Budapestre bemenni — de szeretnek, de szeretnek Rákostival beszélni. Mert ezek a színes népviseletbe öltözött asszonyok kommunista asszonyok voltak, mint ahogy a Kommunista Pártot erősítette szervezetalával a vonaton utazó többi 1500 asszony és lány is.

Végig a vonaton feszült és emelkedett volt a hangulat. Igen sokan még soha nem látták Budapestet 10 bárnai asszony közül csak egy volt életében Pesten és 16 nemti i asszony asszony közül csak kevés Sőt akad olyan asszony is, mint Torják Vincéné, aki 37 éves korára 3 gyermeket hozott a világra, de csak most ül először a

Kommunista Párt jóvoltából vonaton. Tetőpontjára emelkedett a bangulat, mikor bejutott a vonat a Keleti pályaudvarra. „Jé, hát ilyen a villamos” — kiáltott fel az egyik fiatal lány, aki még soha nem járt Pesten, mikor meglátta a sárga villamoskocsikat.

A Keleti pályaudvaron a bányász szakszervezet nevében Pothornyik József elvtárs országgyűlési képviselő fogadta a különvonat ragyszámu útját. A pályaudvar előtt hosszú sorban felkarakozva, élőkön a népviseletet hordó nemti i asszonyokkal indult a menet végig a Tölgly uton és a Dózsa György uton a vásár bejáratához a Hód-ök tere. „Elmult a rabságunk, van már szabadságunk, éljen a demokrácia” — énekeltek végig az uton a nemti i asszonyok és az utcák népe

SPORT

Megnyerte első mérkőzését az SBTC

SBTC-Szolnoki MÁV
1:0 (0:0)

Nem hiába folytatott szívós küzdelmet az MKP azért, hogy az SBTC megérdemelten bejusson az NB I-be. Kádár elvtárs közbelépése után sikerült a bányász csapat helyét az első osztályban kiverekedni. Az SBTC már az első mérkőzésen bizonyította, hogy méltó arra a bízatra, amelyet a bányász és a Kommunista Part helyébe helyezett.

Feltámadt a régi Szegec lelkesedése. A két egyforma képességű csapat közül a több szívvel, lélekkel játszó bányászcsapat került ki győztesen. Ha a csatársor esze és hidegvére helyen van, az eredmény is nagyobb lehetett volna, mert nagy helyzetek maradtak kihasználatlanul, amik nehezebb mérkőzés sorsát is eldönthették volna.

Az első percekben összeszorult szívünk a szolnoki nyomás láttára. A derék védelem azonban sikeresen elhárította a nehéz helyzeteket. Majd a bányász fiúk hejrája következett. Két szögletugrás után Szabó beadásából majdnem gól lett, Laczkó szabadrúgása a szolnoki sorfáról pattant vissza. Szabó újabb beadásából lött labda a kapus lábáról gurult vissza.

Az eredmény a második félidőben született meg. A félidő elején szép akció során Szabóhoz került a labda, aki cselezés után hirtelen alhatárosással kapura löött. Gól, a szolnoki kapus legnagyobb ámulatára, mert nem számított a gyors akcióra.

A továbbiak során SBTC főlény bontakozott ki. A csatársor azonban néhány jó helyzetet kihagyott. Az utolsó percekben rákapcsolt a Szolnok, egyenlítőre akart. Ha a védelem nincs a helyén ez sikerült is volna. Különösen Debracant fejesei hárítottak el sok veszélyes keresztlabdát.

Az első tétjéni győzelem után büszkén vonult le az SBTC a pályáról. Reméljük, most is be fog igazolódni az a régi híresztelés, hogy a tétjéni oroszlanbarlangban nem lehet degennek győzni.

Az SBTC legközelebbi mérkőzését szombaton játssza a Kispent ellen az Üllői-úti pályán.

A kisiparosok és kiskereskedők sakk-csapatát nyerte a Rákosi-kupa

Szombaton délután adta át a Rákosi kupa a győztes sakkcsapatnak a gépgyár olvasótermében Tózsér Gyula elvtárs az MKP megyei bizottságának tagja. A barnóságot a kisiparosok és kiskereskedők csapata nyerte meg. Második az acélgári, harmadik a szállyai üveggári, negyedik a gépgyári, ötödik a bányai és hatodik a stárai üveggári csapat lett.

Ebből a küzdelemből a mesterek, a kisiparosok és kiskereskedők kerültek ki győztesen — mondotta Tózsér elvtárs az átadásakor.

Pafay István, az Ipartestület elnöke válaszában kijelentette: hálás köszönetet mondok az Ipartestület nevében azért, hogy alkalmat adott a Magyar Kommunista Part arra, hogy ilyen nemes versenyben mérjék össze erejüket a vállalatok, a kisipar és kiskereskedelem sakkjával.

Az alkotó munka jutalma: a Kossuth-díj

A Magyar Kommunista Part nagyszabású javaslatot tett a legkiválóbb szellemi és fizikai teljesítmények jutalmazására. Az MKP Politikai Bizottsága javasolta, hogy

jutalomdíjjal tüntessék ki az ország legkiválóbb tudósait, alkotóművészeit, ezenkívül azokat a mérnököket, orvosokat, pedagógusokat, ipari munkásokat a földműveseket

akik az ország újjáépítésének sikeréhez kiváló egyéni teljesítményekkel különösképpen hozzájárultak. A jutalmat — amit

a Politikai Bizottság Kossuth díjnak javasol elnevezni —

évente március 15-én kell szétosztani. Az első díjkiosztás 1948 március 15-én történt.

A Politikai Bizottság évente 25 db huszazer forintot és 50 db tíz ezerforintos jutalomdíjat javasol kiosztani. A díjak megosztása a következő: 15 díjjal a természettudományi

kutatásokat jutalmaznak, 10 díj a szellemi tudományoké, 10 díj a művészet és irodalom terén elért legkiválóbb alkotásokat is 15 díjban részesülnek azok a fizikai dolgozók és üzemi mérnökök, akik új munkamódszerükkel, találmányukkal, racionalizálási ötleteikkel, vagy más módon kiváló teljesítményt értek el. 10 díjat a gazdák között osztanak ki, akik a belterjes mezőgazdálkodás területén értek el kiemelkedő eredményt. 5 díjat a kiváló pedagógusok, ötöt pedig a legeredményesebben működő orvosok kapnak.

A munka, az alkotás, a tehetség és tudás megbecsülését jelenti az MKP javaslata a Kossuth-díj létesítésére. Az évi 1 millió forintot, amit a díj kiosztása jelent, könnyen előteremthetjük, ha végrehajtjuk az MKP takarékosági programját. Megszüntetni a külföldi kájutazásokat és a főlegesen vezető állásokat, de ellsmerni és jutalmazni az alkotómunkát — ezt követeli meg a 3 éves terv sikeres végrehajtása.

Kommunista közbenjárásra 300 vagon vetőmagot kap Nógrád megye

Nógrádmegyét az idén is súlyos aszálykár sújtotta és a vetőmagszükségletet a gazdák a megye területéről nem tudták beszerezni. Miklós János elvtárs UFOSz megyei titkár és dr. Csöke Rudolf elvtárs balaesagymattal járói főjegyző eljártak a földművelésügyi minisztériumban Donáth József államtitkár elvtárral a vetőmagszükséglet biztosítására.

Donáth elvtárs ígéretet tett, hogy szeptember 20-ig 135 vagon őszi vetőmagot, ebből 50 vagon rozsot fog leszállítani tisztított és csávázott állapotban a megye részére. További 165 vagon vetőmagot pedig a beérkezés után a megyében kell tisztítani és csávázni és azután szétosztani a rászorult újjgazdák között.

A beígért 135 vagonból

50 vagon rozs már megérkezett és kiosztása folyamatban van.

A további mennyiségek is időben meg fognak érkezni és így a vetőmag hiánya nem fog késélemet okozni az őszi munkák elvégzésénél. Most már csak a tartós meleg idő és szárazság megszűnésére és kiadós őszi esőkre van szükség, hogy a felátlatott talajon megindulhasson az őszi szántás.

A földművelésügyi minisztériumtól nyert legújabb értesülés szerint megérkezett 250 vagon búzavetőmag kiutalása is, aminek a szétosztását az UFOSz a Gazdasági Felügyelőséggel együtt már megkezdte. A vetőmag a megye különböző állomásaira fog megérkezni. A 300 vagon vetőmag a megye szükségletének 62 százalékát fedezi.

Meghívó

A salgótarjáni Hangya szövetkezet 1947. évi szeptember hó 28-án tartja az inartestületben évi rendes közgyűlést, melyre a tagokat az alapszabály 24. §-a értelmében meghívja.

Naplrend:

1. Az igazgatóság jelentése az 1943. dec. 31-től 1946. dec. 31-ig eltelt időszakról és megnyitó forint mérlegről.
2. A felügyelőbizottság jelentése.
3. A Hangya Központ szakértői jelentése a forint mérlegről.
4. A forint mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.
5. Határozathozatal a tiszta vagyon felosztásáról.
6. Az üzletrész forint névértékének az üzletrésztörke forint összegének a tagok felelősségének és ebből az egyes tagokat megillető részesedésnek megállapítása.
7. Határozathozatal a bányad üzletrészeknek teljes névértékű üzletrészei való kiegészítése tárgyában.
8. Határozat hozatal a szövetkezeti tag kiválása esetén az üzletrészek visszafizetésének elhalasztásáról az 1790/1947 ME rendelet 45. §-a értelmében.

9. Az alapszabályok 12. §-ának megváltoztatása.

10. Esetleges indítványok.

1947. évi január hó 1-én a tagok száma 2678, üzletrészek száma pedig 71.510 volt.

A felügyelő bizottság által megvizsgált megnyitó forint mérleget a bolti helyiségben kifüggesztettük és mindenki által megtekinthető.

Salgótarján, 1947. szeptember 13.
IGAZGATÓSÁG

Nem kell már a pajtapusztai gyerekeknek Palotásra járni iskolába

Hóban, sárban Palotásra kellett bejárni a pajtapusztai gyermekeknek iskolába. A salgótarjáni megyebizottság falujáró csoportja 9 óras rohammunkával 10 iskolapadot készített 40 gyermek részére. Most már csak az előjáróságnak kell az egyik helyiséget rendbehozni és a pajtapusztai gyerekek helyben járhatják ki az iskolát.

Bokor községbe is ellátogattak a sztrákljárásban a falujárók. Acélgári cipészek és salgótarjáni kommunista cipész kisiparosok nagyzerű rohammunka során 50 pár különféle térfi-

Munkaverseny rovat

Az áruszállítás gyorsítása.

Nagy üzemek területére befutó síneken kevés rakodási költséggel és idővel érkezik az anyag a termelés helyére és a kijutásnál gyakran használják ezt az utat. De ott, ahol nem vezet be a vasút a gyárba, a vonaton érkező anyagot és a gyárból a vasúti szállításra kikerülő árut autóval, vagy egyéb szállításezközzel kell a rendeltetési helyére juttatni.

Miért nem lehet olyan vasúti kocsikat készíteni és alkalmazni, amelyek *lagurulhat a vasúti vágányról* és a jó köves úton könnyen elvonatható rendeltetési helyére? Mennyi átrakodási időt meg lehetne így takarítani és a felszabadult munkaidőt is máshol lehetne hasznosítani.

A kérdés megoldásánál figyelembe kell venni, hogy a kocsi átvázát erősre kell építeni, hogy a tolatásoknál a lökőerőt kibírja, továbbá a húzóerő kívánalmainak is megfelelően. Az ilyen kocsikat lehetne a szerelvények végén is vontatni.

Lehet olyan megoldás is, mely a vasúti kocsi felső, teherrel rakott részét egy országúti szerelvény alvázára állítja. Ez esetben a szerelvény legyen szabványos. De ha megoldható a könnyű gumikerékesre a vágányon járó kerék helyébe, ez egyszerűbbnek látszik. Mindkét megoldás tervet rendelkezésre tudjuk bocsátani.

A gyakorlati megoldás fontos kellek, hogy az állomásokon lejáró elágazások épüljenek. Első pillanathban talán túlnagy befektetésnek látszik. De gondoljunk csak arra, hogy évente mekkora összeget emészt fel az áruszállítással kapcsolatos átrakodások költsége, akkor világossá válik előttünk, hogy nem is kellene hosszú idő ahhoz, hogy az ilyen befektetés kifizetődjék.

—o—

Kérjük rovatunk olvasóit, hogy addig közölt ötleteinkhez küldjék be hozzászólásukat, vagy eredeti elgondolásukat, a munkaverseny során észlelt tapasztalataikat, hogy azokat lapunk hasábjain megvitathassuk.

Fuggerth F.

P. Sergius a népszerű grafológus még néhány napig felkereshető a lakásban, Tátra utca 112. szám alatt. Megmondja bárkinak a jellemét, múltját, családi körülményeit, utmutatást ad a jövőre vonatkozóan, földvilágosiást ad hozzátartozóiról is.

ÉRTELEMZAVARÓ SAJTÓHIBA

causzott a SSE atletikai győzelemről közölt múlt heti híradásunkba. Az ifjúsági váltófutásban nem 4x100 hanem 4x1000 méteren értek el 12 perc 0'8 másodperces eredményt.

„NÓGRÁDI UJSÁG”

demokratikus hetilap

Felölös szerkesztő: ÖTVÖS GÉZA

Felölös kiadó: BALÁZS ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Salgótarján, Szabadság tér 45. sz.

Postatakarék csekkszám: 19 718

Nyomatott Vég Kálmán könyv-nyomdájában Salgótarján, Rákóczi utca 66.